

Rozhovor týdne

Marie Imbrová připravuje

Afrikanistka a bývalá diplomatka Marie Imbrová v současné době chystá dlouhodobý program Africké léto v muzeu v Děčíně.

ALEXANDR VANŽURA

Afričanům hodně ublížilo, že jsme jim my, jako vyspělá euroamerická civilizace vstúpili názor, že se mají chovat individualisticky. Že se jedinec má starat hlavně o sebe, což je pro africký svět ničující. Protože ještě před padesáti lety žili ve společenství širší rodiny a podporovali se navzájem,“ říká afrikanistka a bývalá diplomatka Marie Imbrová.

V děčínském muzeu připravujete dlouhodobou akci Africké léto. Proč zrovna v Děčíně?

V Děčíně jsem měla v posledních letech v Baru Bodenbach na pozvání ředitele muzea Vlastimila Pažourka několik přednášek. Jedna se týkala Zimbabwe jako takové a hyperinflace. Druhá mapovala stopy Čechů v Zimbabwe, při které jsem pochopitelně začínala Emilem Holubem. Ale také jsem zmínila děčínského rodáka a misionáře Ignáce Arnože, který se stal biskupem v Bulawayo. Na základě této přednášky mi pracovníci muzea poskytli nadstandardní servis a dohledali doklady o Arnožově rodině. Počítalo se dohledat některé dopisy jeho bratra, víme i kdy byl vysvěcen. To je dobrý základ minimálně pro jednu výstavu a především publikaci. Protože to, co se nezaznamená, není trvale přístupné.

Co by mělo být součástí Afrického léta?

Rádi bychom, aby se lidé o Africe dozvěděli to, co je zajímavé, jak se africký kontinent mění, a v rámci možností chceme, aby naše nabídka

byla různorodá a pestrá. Proto chcí pozvat do vašeho města i zajímavé hosty. V samotném muzeu budou stěžejními body dvě výstavy. Jedna už je téměř připravena a bude se věnovat šperkům, které pochází z mé sbírky. Druhá by měla vzniknout ve spolupráci s některými děčínskými rodáky, pokud zapůjčí na výstavu své exponáty. Připomenout by se měl také biskup Arnož. V doprovodných programech chceme poskytnout i mladým lidem možnost podívat se na Afriku jinými očima. Takže spolupracujeme s organizacemi, které již dnes Afriku nějakým způsobem pokrývají. Například s festivalem Jeden svět nebo jednáme se zdejší zoologickou zahradou o akci pro děti a širokou veřejnost. Uvažujeme také o pozvání afrického bubeníka. Budeme samozřejmě reagovat na zájem návštěvníků, protože například přednáška se dá udělat různým způsobem a v různých formátech.

Kdy by se mělo Africké léto uskutečnit?

Hlavní fáze by měla proběhnout od května do června, abychom mohli zapojit co nejvíce i děti ze škol. Přes prázdniny budou výstavy otevřené a jednotlivé akce bychom rádi zapojili do běžného života Děčína. V září, až se děti vrátí do škol, můžeme úspěšné akce zopakovat.

Afrika je třikrát větší než Evropa. Budete se věnovat celému kontinentu nebo jen některé její části?

Obecně se budeme věnovat subsaharské Africe. Vždy ale nejraději mluvím o tom, co znám. Tedy o Keni a Zimbabwe. Na základě svých přednášek pro Univerzitu Jana Evangelisty Purkyně v Ústí mám ale zpracován vývoj Afriky od poloviny 19. století do současnosti. Je to několik blo-

Marie IMBROVÁ

▪ Marie Imbrová (59 let) – je česká afrikanistka a bývalá diplomatka žijící v Černochově u Peruce.

▪ Pracovala kromě jiného jako Chargé d'Affaires v Nairobi v Keni a v Harare v Zimbabwe. Na zastupitelských úřadech **strávila v Africe dohromady sedm a půl roku.**

▪ V současné době připravuje pro Oblastní muzeum v Děčíně dlouhodobou akci **Africké léto.**

▪ Do Afriky se neustále vrací jako zakladatelka Klubu přátel Tengenenge v ČR, který **pomáhá zajistit školní docházku dětem ze sochařské vesnice Tengenenge.**

ků přednášek, které jsou opřené o statistická data z OSN. Nejraději však přednáším o současných proměnách Afriky. Zajímá mne sociokulturní profil Afriky, vývoj afrických společenství jako takových. Jak se Afrika urbanizuje, co jí přináší globalizace, co je tradiční rodina. Nebo to, jak nás Afričané vnímají.

A jak nás vnímají?

Jako hrozně rozmařilé a bohaté lidi. Ale my se tak chováme, my takoví jsme. Třeba to, jak hospodaříme s vodou, kolikrát denně se stravujeme, co všechno vyhadzujeme, kolik oděvů máme. Na druhé straně se Afrika mění tak prudce, že je to pro nás nepochopitelné. Například Rwanda je jednou z prvních zemí na světě, kde nemůžete běžně používat plasty nebo vyhodit igelitovou tašku. A jsou za to oprávněné vysoké pokuty. V tomto směru je Rwanda mnohem dále než my v Evropě, protože se začali bát dopadů takového chování. Je ale otázka nakolik něco takového dokáže ovlivnit jedna malá země. Dalším úhlem pohledu je marketingové vnímání. Holanďané jsou pyšní, že zásobují dvě třetiny evropského trhu růžemi. Ale ty růže nejsou z Holandska, ty jsou z Keni. Ničí se tam životní pro-

středí, ženy tam pracují za nesrovnatelně horších podmínek než v Evropě. Při ošetřování pesticidy nemají kromě roušky žádné ochranné pomůcky. Samozřejmě neexistuje růže bez trnů. Ty určávají ručně žiletkami.

Takže se Evropané pořád chovají k Africe jako ke kolonii, kterou vytěžují?

Z Afriky se vyváží základní suroviny, které jsou nezbytné například pro výrobu mobilních telefonů. Z toho mají afričtí těžaři minimum peněz. Přidaná hodnota se pak dělá v Evropě a z několikerého stupně zpracování bohatnou Evropané nebo Američané. Stejně tak je to s ropou, která se vyváží z Nigérie. Podobné je to třeba i s kakaem. Americké univerzity spustily projekty, díky kterým je možné i na velmi chudé půdě vypěstovat spoustu obilovin. Ty nejdou na africký trh, ale na mezinárodní komoditní burzu a prodávají se do Asie. Takže sofistikovanými metodami se dodnes dokáže z Afriky odčerpat spousta prostředků, aniž by se Afričanům adekvátní část vracela. Řada firem také do Afriky dodává v rámci pomoci léky, které jsou vyzkoušené, ale zatím ještě nejsou schválené.